

Huvudman

Nacka enskilda gymnasium AB
Organisationsnummer 5567841977
jan.walther@jwam.se

Ärendet

Tillsyn av gymnasieskolan Nacka enskilda gymnasium i Nacka kommun; nu fråga om uppföljning av beslut den 25 mars 2025

Beslut

Föreläggande

Skolinspektionen förelägger med stöd av 26 kap. 10 § skollagen (2010:800) Nacka enskilda gymnasium AB att senast **måndag den 21 september 2026** ha vidtagit nedan angivna åtgärder avseende brister rörande undervisning, plan mot kränkande behandling, betygskatalog, tillgång till elevhälsa och rektors särskilda befattningsutbildning. De vidtagna åtgärderna ska senast samma dag skriftligen redovisas till Skolinspektionen.

Om Nacka enskilda gymnasium AB inte följer detta föreläggande kan mer ingripande sanktioner komma att aktualiseras.

Beslutet om föreläggande gäller omedelbart enligt 26 kap. 10 § tredje stycket skollagen. Beslutet om föreläggande får enligt 28 kap. 2 och 18 §§ skollagen inte överklagas.

Nacka enskilda gymnasium AB ska vidta följande åtgärder

Undervisning

1. Se till att undervisningen som ges på skolan bedrivs under ledning av den eller de lärare som ansvarar för undervisningen. Huvudmannen ska i sin redovisning av vidtagna åtgärder inkomma med en redogörelse för vilken eller vilka lärare som ansvarar och bedriver undervisningen i respektive kurs/ämne eller nivå. Scheman för skolans lärare och elever för läsåret 2026/27 ska bifogas redovisningen (1 kap. 3 § och 2 kap. 13, 15 §§ skollagen).

Plan mot kränkande behandling

2. Se till att årligen upprätta en plan mot kränkande behandling, med en översikt över de åtgärder som behövs för att förebygga och förhindra kränkande behandlingar av elever. Planen ska innehålla en redogörelse för vilka av dessa åtgärder som avses påbörjas eller genomföras under

det kommande året. En redogörelse för hur de planerade åtgärderna har genomförts ska tas in i efterföljande års plan. Huvudmannen ska ge in en upprättad plan mot kränkande behandling för läsåret 2026/27 i samband med redovisning av vidtagna åtgärder (6 kap. 8 § skollagen, 2 § förordning [2006:1083] om barns och elevers deltagande i arbetet med en plan mot kränkande behandling).

Betygskatalog

3. Se till att beslut om betyg dokumenteras i en betygskatalog i enlighet med författningarnas krav. Det innebär att ändringar och rättelser av betyg i betygskatalogen ska dateras och signeras samt att det av betygskatalogen ska framgå om det är en rättelse eller en ändring som är beslutad. Om ett betyg rättas eller ändras ska såväl det gamla som det nya betyget framgå. Huvudmannen ska i samband med redovisningen inkomma med samtliga betygskataloger för vårterminen 2026 (3 kap. 19 och 20 §§ skollagen, 8 kap. 8 § gymnasieförordningen och Skolverkets föreskrifter om betygskatalog [SKOLFS 2011:123]).

Tillgång till elevhälsa

4. Se till att skolan har tillgång till en specialpedagog eller speciallärare med kompetens för specialpedagogiska insatser. Anställningsavtal eller annat avtal med en specialpedagog eller speciallärare ska bifogas redovisningen av vidtagna åtgärder (2 kap. 25 § skollagen).

Rektors särskilda befattningsutbildning

5. Se till att rektorn påbörjar särskild befattningsutbildning eller en utbildning som kan jämföras med denna senast i augusti 2026. Huvudmannen ska inkomma med dokument som styrker att rektorn är inskriven på en sådan utbildning (2 kap. 12 § skollagen).

Områden utan konstaterade brister

Skolinspektionen avslutar ärendet i de delar det avser undervisningstid i moderna språk (tyska och franska), särskilt stöd, individuella studieplaner och poängplaner och information till hemkommunen när en elev slutar på skolan samt skolarbetets fördelning över skolveckan.

Redovisning av åtgärder

Redovisningen av de vidtagna åtgärderna skickas via e-post till skolinspektionen.stockholm@skolinspektionen.se, eller per post till Skolinspektionen, Box 23069, 104 35 Stockholm. Hänvisa till Skolinspektionens diarienummer för ärendet (SI 2024:7315) i de handlingar som sänds in.

Om ärendet

Skolinspektionen har hösten 2024 inlett en tillsyn av Nacka enskilda gymnasium i Nacka kommun.

Skolinspektionen har den 25 mars 2025 beslutat att förelägga Nacka enskilda gymnasium AB att senast den 1 augusti 2025 vidta åtgärder för att avhjälpa brister rörande undervisningstid i moderna språk (tyska och franska), särskilt stöd, individuella studieplaner och skolans poängplaner, information till hemkommunen, planen mot kränkande behandling, betygskatalog och skolarbetets fördelning över skolveckan.

Nacka enskilda gymnasium AB har den 18 augusti 2025 inkommit med en redovisning av vidtagna åtgärder med anledning av föreläggandet.

Tillsynen har genomförts genom ett oanmält besök samt ett anmält besök under hösten 2025. Skolinspektionen har genomfört intervjuer med elever, lärare, personal i elevhälsan och rektorn samt lektionsobservationer. Som en del av tillsynen har även dokumentation granskats, bland annat åtgärdsprogram, individuella studieplaner, timplaner, entreprenadavtal och resultatintyg för rektorsutbildning. Huvudmannen har yttrat sig över allt material av betydelse för beslutet.

Skolinspektionen har i nu aktuellt ärende tagit ställning till om Nacka enskilda gymnasium AB har följt föreläggandet samt om påtalade brister har avhjälpats.

Motivering av beslutet

Huvudmannen ansvarar för att utbildningen genomförs i enlighet med bestämmelserna i skollagen, föreskrifter som har meddelats med stöd av skollagen och de bestämmelser för utbildningen som kan finnas i andra författningar (2 kap. 8 § skollagen). Vidare ska huvudmannen se till att nödvändiga åtgärder vidtas om det framkommer att det finns brister i verksamheten (4 kap. 7 § skollagen).

Föreläggande

Undervisning

Omständigheter som ligger till grund för bedömningen

Idrott och hälsa specialisering 1 och tävlingsidrott 1 – inriktning fotboll och ridning

Av dokumentationsinhämtningen framgår att kursen idrott och hälsa specialisering 1 och ämnet tävlingsidrott 1 anordnas av skolan. Det framgår vidare att det finns en legitimerad och behörig lärare som ansvarar för undervisningen i kursen respektive ämne. Undervisningen i idrott och hälsa specialisering 1 (100 poäng) är förlagd över år 1 och 2 och har varit organiserad så sedan flera år tillbaka. Från och med höstterminen 2025 har skolan ersatt kursen med ämnet tävlingsidrott 1 (100 poäng) och förlagt den jämnt över två läsår. De elever som påbörjade sina gymnasiestudier läsåret 2025/26 läser ämnet tävlingsidrott 1.

Samtliga elever i år 1 och 2 är schemalagda vid två tillfällen i veckan, onsdag och fredag, för lektion i idrott och hälsa specialisering 1 respektive tävlingsidrott 1. Lektionerna är uppdelade efter vilken idrottsinriktning eleverna har valt och de inriktningar som finns på skolan är fotboll, ridning och gym/funktionell fitness¹. Av elevscheman framgår att läraren är schemalagd på samtliga lektioner med inriktning fotboll och gym samtidigt. Lektionerna bedrivs i två olika lokaler i skolans närområde. Av intervju med elever med inriktning fotboll framgår att läraren aldrig närvarar på elevernas lektioner i fotboll i fotbollshallen. Eleverna har i stället en fotbollstränare som eleverna uppger leder, planerar och genomför undervisningen samt ger lärarstöd till eleverna.

Läraren uppger att hen alltid undervisar elever med inriktning gym på gymmet samtidigt som elever med inriktning fotboll har lektioner i fotboll. Enligt läraren har eleverna med inriktning fotboll lektioner med en fotbollstränare som skolan hyr in. Läraren uppger att hen är koordinator för inriktningen fotboll, vilket läraren uppger innebär att hen lägger in elevers närvaro, undervisar i all teori, planerar träningsprogram och tar emot videoinspelningar av lektionerna från fotbollstränaren samt sätter betyg. Läraren har kontakt med fotbollstränaren minst en gång i veckan och

¹ Elever som har lektioner på gym har valt idrotten funktionell fitness. Härefter benämns den elevgruppen som elever med inriktning gym.

eleverna skriver träningsdagbok som läraren tar del av. Rektorn uppger i intervju att läraren och fotbollstränaren tillsammans planerar undervisning, men att fotbollstränaren genomför den praktiska delen av undervisningen samt att fotbollstränaren och läraren tillsammans betygsätter eleverna.

Två elever på skolan har inriktning ridning och har sina lektioner i stallet där elevernas hästar finns. Det framgår inte av något elevschema vilka tider eleverna har ridning. Läraren uppger att elever med inriktning ridning genomför sina lektioner självständigt utan att skolpersonal är på plats, men att eleverna skickar videospelningar från lektionerna till läraren. Eleverna gör teoriprov på skolan och läraren sätter betyg. Läraren anser att eleverna har "koll" och sköter träningen.

Rektorn uppger att de elever som har inriktning ridning själva genomför lektionerna men att läraren och elevernas privata ridtränare planerar undervisningen tillsammans. På frågan hur läraren kan ge lärarstöd och sätta betyg på elever om läraren inte är på plats vid de praktiska momenten som avser fotboll och ridning svarar rektorn att det inte är några problem med fotbollen då det är en bra fotbollstränare och en hög nivå på träningen. Rektorn uppger att han inte kan svara på hur det fungerar med ridningen. Enligt rektorn har skolan ingen tränare på plats i ridningen och inget avtal med ridtränare.

Lärare uppger vidare att för samtliga inriktningar i ämnet idrott och hälsa specialisering 1 samt tävlingsidrott 1 förekommer teorilektioner, som ansvarig lärare genomför i skolans lokaler. Läraren uppger att det är ungefär samma upplägg för teoripassen oavsett elevernas inriktning och att de infaller ungefär en timme var femte vecka.

Rättslig reglering

I skollagen avses med begreppet undervisning sådana processer som på lektioner eller vid andra lärtillfällen leds av lärare mot mål som anges i förordningar och andra författningar som ansluter till skollagen och som syftar till utveckling och lärande genom att elever inhämtar och utvecklar kunskaper och värden (1 kap. 3 § skollagen).

Endast den som har legitimation som lärare och är behörig för viss undervisning får, som huvudregel, bedriva undervisningen (2 kap. 13 § skollagen).

En legitimerad lärare har ansvar för den undervisning som han eller hon bedriver (2 kap. 15 § skollagen).

Genom legitimationen och bestämmelsen om ansvar för undervisningen förtydligas den legitimerade lärarens individuella yrkesansvar, d.v.s. vem som ska vara direkt ansvarig för undervisningen och kunna ställas till svars

vid eventuella brister i den professionella yrkesutövningen. Lärare som inte omfattas av denna paragraf har självfallet också ett ansvar att bedriva en så bra undervisning som möjligt, men i dessa fall är det rektorn som ytterst är ansvarig (prop. 2010/11:20 s. 27 och 82).

Undervisning är ett snävare begrepp än utbildning och avser de målstyrda processer som syftar till att eleverna både ska inhämta och utveckla kunskaper och värden. I definitionen av undervisningsbegreppet ligger också att lärandeprocessen sker under ledning av lärare. Med detta menas inte att dessa måste vara närvarande i undervisningslokalen eller motsvarande all lektionstid. Tanken är dock att för att en aktivitet ska klassas som undervisning måste en lärare ha det övergripande ansvaret för det som ska göras (prop. 2009/10:165, s. 633).

Av förarbetena till skollagen framgår att huvudmän har en skyldighet att för undervisning använda lärare som har en utbildning som är avsedd för den undervisning som han eller hon ska bedriva. Det övergripande syftet med reglerna är att så långt som möjligt säkerställa att elever får undervisning av lärare som har en utbildning för den undervisning de bedriver. Ambitionen ska vara att eleverna alltid undervisas av lärare som har en utbildning för den undervisning som de bedriver (prop. 2009/10:165, s. 262, 269 och 649). Vidare anges att läraren är den enskilt viktigaste faktorn för elevernas resultat och att studier visar att lärares ämneskompetens och didaktiska kompetens är avgörande för att eleverna ska nå goda resultat (prop. 2009/10:165, s. 261).

Att en skola har tillräckligt med lärarresurser, både vad gäller omfattning och kvalitet, är en central förutsättning för att elever ska kunna få sin rätt till utbildning tillgodosedd och för att utbildningen i övrigt ska hålla en hög kvalitet (prop. 2013/14:112, s. 47).

Läraren ska organisera och genomföra arbetet så att eleven utvecklas efter sina förutsättningar och samtidigt stimuleras att använda och utveckla hela sin förmåga. Läraren ska stimulera, handleda och stödja eleven samt stärka varje elevs vilja och förmåga att lära (Läroplan för gymnasieskolan, 2.1 Kunskaper, Lgy 11; Läroplan för gymnasieskolan, 2.1, Lgy25).

Skolinspektionens bedömning

Skolinspektionen bedömer att det finns brister på Nacka enskilda gymnasium inom området undervisning under ledning av lärare.

På Nacka enskilda gymnasium är undervisningen i idrott och hälsa specialisering 1 och tävlingsidrott 1 systematiskt organiserad genom schemaläggning så att så gott som all undervisning genomförs för elever med inriktning fotboll utan att läraren som ansvarar för undervisningen är närvarande. När läraren har lektion med inriktning gym är läraren

samtidigt schemalagd för lektioner med inriktning fotboll. Läraren är inte heller schemalagd på lektioner för de elever som har inriktning ridning. Eleverna med inriktning fotboll undervisas av en fotbollstränare som inte är anställd som lärare av skolan utan hyrs in som fotbollstränare. Läraren undervisar däremot samtliga elever på de teoretiska lektionspassen, cirka en timme var femte vecka. Det framgår inte av elevscheman vilka tider elever med inriktning ridning genomför lektioner i stallet. Skolinspektionen bedömer det sannolikt att elever med inriktning ridning har samma schemalagda tider som elever med inriktning fotboll.

Av skollagen framgår att undervisningen ska bedrivas under ledning av lärare och att läraren ansvarar för undervisningen. Enligt förarbetena behöver en lärare visserligen inte vara närvarande i undervisningslokalen eller motsvarande all lektionstid för att det ska räknas som lärarledd undervisning. Elever i gymnasiet kan också förväntas kunna ta ett större eget ansvar för sina studier, än yngre elever. Det upplägg som Nacka enskilda gymnasium har för elever med inriktning fotboll och ridning innebär dock att så gott som hela kursen eller ämnet genomförs utan att läraren som ansvarar för undervisningen är på plats under lektionerna. Upplägget innebär även, enligt Skolinspektionens mening, att den lärare som uppges planera och ansvara för lektionerna inte genomför dessa. I stället genomförs lektionerna av inhyrd personal respektive elevers privata tränare, vilka inte är lärare. Detta är inte förenligt med att undervisningen ska vara lärarledd. Att undervisningen i en kurs eller ämne leds av läraren är centralt eftersom läraren då kan stimulera och handleda eleverna samt stärka deras vilja och förmåga att lära och det gäller givetvis såväl praktiska som teoretiska lektioner.

Skolinspektionen konstaterar att undervisningen i idrott och hälsa specialisering 1 och tävlingsidrott 1 inriktning fotboll och ridning endast under teorilektioner bedrivs under ledning av ansvarig lärare. Enligt Skolinspektionens mening utgör inte lektionerna som genomförs med fotbollstränare och lektionerna där eleverna rider självständigt lärarledd undervisning.

Plan mot kränkande behandling

Omständigheter som ligger till grund för bedömningen

I beslut den 25 mars 2025 bedömde Skolinspektionen att Nacka enskilda gymnasium AB inte följde författningarnas krav gällande plan mot kränkande behandling.

Huvudmannen har i redovisningen till Skolinspektionen lämnat in Nacka enskilda gymnasiums plan mot kränkande behandling för läsåret 2025/2026. I planen finns det inte någon översikt över de åtgärder som

behövs för att förebygga och förhindra kränkande behandling av elever. Det finns ingen redogörelse för vilka åtgärder som avses att påbörjas eller genomföras under det kommande året eller någon redogörelse för de åtgärder som har genomförts under föregående läsår. Det framgår dock att skolan regelbundet genomför idrotts- och friluftsdagar och att det finns en plan att exempelvis RFSU kommer till skolan och håller en föreläsning.

Rektorn uppger i intervju att han inte är nöjd med den nuvarande planen mot kränkande behandling. Enligt rektorn ska planen revideras och det eleverna säger vid utvecklingssamtal ska då tas med i planen mot kränkande behandling. Rektorn uppger att hela personalgruppen är involverad i att ta fram planen mot kränkande behandling. Både rektorn och skolkuratoren uppger i intervju att elever har medverkat i planen mot kränkande behandling genom att eleverna har deltagit i skolans trygghetsenkät.

Rättslig reglering

Huvudmannen ska se till att det varje år upprättas en plan med en översikt över de åtgärder som behövs för att förebygga och förhindra kränkande behandling av elever. Planen ska innehålla en redogörelse för vilka av dessa åtgärder som avses att påbörjas eller genomföras under det kommande året. En redogörelse för hur de planerade åtgärderna har genomförts ska tas in i efterföljande års plan (6 kap. 8 § skollagen).

En plan mot kränkande behandling enligt skollagen ska upprättas, följas upp och ses över under medverkan av eleverna vid den verksamhet som planen gäller för. Utformningen och omfattningen av elevernas deltagande ska anpassas efter deras ålder och mognad (2 § Förordning om barns och elevers deltagande i arbetet med en plan mot kränkande behandling).

Skolinspektionens bedömning

Skolinspektionen bedömer att Nacka enskilda gymnasium AB fortfarande inte uppfyller författningarnas krav vad gäller arbetet med planen mot kränkande behandling vid Nacka enskilda gymnasium.

Av skollagen framgår att det för varje verksamhet ska bedrivas ett målinriktat arbete för att motverka kränkande behandling, innefattande att det varje år upprättas en plan mot kränkande behandling. Planen ska innehålla en översikt över de åtgärder som behövs för att förebygga och förhindra kränkande behandling av elever och vilka av dessa åtgärder som ska påbörjas eller genomföras under året. Planen ska också innehålla en redogörelse för hur tidigare års åtgärder genomförts.

Av utredningen framgår att skolans plan saknar en redogörelse för vilka åtgärder för att förebygga och förhindra kränkande behandling av elever som ska påbörjas eller genomföras under det kommande året. Det saknas

även en redogörelse för hur och vilka åtgärder som har genomförts på Nacka enskilda gymnasium föregående år. Att det saknas redogörelse för vilka åtgärder som ska påbörjas och genomföras samt över vilka åtgärder som genomförts under föregående läsår är en brist.

Betygskatalog

Omständigheter som ligger till grund för bedömningen

I beslut den 25 mars 2025 bedömde Skolinspektionen att det fanns brister i skolans arbete gällande ändring och rättelse av betygskatalog.

Skolinspektionen har tagit del av betygskatalogen för läsåret 2024/25. I betygskatalogerna för kurserna matematik 1b, naturkunskap 1b och religionskunskap har två elever skrivits till för hand i betygskatalogen. Elevernas efternamn, personnummer och datering för anteckningen saknas. Rektors signatur finns dock vid dessa tillägg. Rektors signatur finns vid dessa tillägg. I betygskatalogen för kursen matematik 1b har ett betyg justerats genom en pil som hänvisar till ett nytt betyg som skrivits in, utan någon notering om varför en justering har gjorts eller datering när justeringen gjordes. Rektors signatur finns vid denna justering. I betygskatalogerna saknas vidare uppgift om vilken skolenhet som avses och lägeskommun är inte angiven.

Rättslig reglering

Ett betyg som innehåller en uppenbar oriktighet till följd av ett skrivfel eller liknande förbiseende får rättas av rektorn. Innan rättelse görs ska rektorn ge eleven och elevens vårdnadshavare tillfälle att yttra sig, om det inte är obehövt. Vid rättelse ska ett nytt skriftligt betyg utfärdas och den oriktiga betygshandlingen om möjligt förstöras (3 kap. 19 § skollagen).

Finner den eller de som har fattat ett beslut om betyg att beslutet är uppenbart oriktigt på grund av nya omständigheter eller av någon annan anledning, ska denne eller dessa ändra beslutet, om det kan ske snabbt och enkelt. En sådan ändring får inte innebära att betyget sänks. En ändring ska göras av rektorn om den som har fattat det ursprungliga beslutet inte längre är anställd av huvudmannen eller är förhindrad på grund av något annat liknande skäl, det ursprungliga beslutet har fattats av flera personer och någon eller några av dem inte längre är anställda av huvudmannen eller är förhindrade på grund av något annat liknande skäl, eller det ursprungliga beslutet har fattats av flera personer och dessa inte kan enas (3 kap. 20 § skollagen).

Beslut om betyg ska dokumenteras i en betygskatalog (8 kap. 8 § gymnasieförordningen).

En betygs katalog ska innehålla Skolverkets skolenhetskod, skolform, namn på huvudman, skolenhet och den kommun där skolenheten är belägen, namn på eleven och elevens personnummer eller motsvarande. namn och titel på den eller de som har beslutat om betyg, namn på klass eller motsvarande, och i förekommande fall namn på program och studieväg i gymnasieskolan (8 § Skolverkets föreskrifter om betygs katalog).

Rättelser och ändringar ska anges i betygs katalogen. Om ett betyg rättas eller ändras ska såväl det gamla som det nya betyget framgå. Rättelser och ändringar ska dateras och signeras. Det ska framgå av betygs katalogen om det är en rättelse eller ändring som är beslutad (15 § Skolverkets föreskrifter om betygs katalog).

Skolinspektionens bedömning

Skolinspektionen bedömer att det fortfarande finns brister i Nacka enskilda gymnasium AB:s arbete med att föra betygs katalog.

I betygs katalogen har justeringar av betygs beslut gjorts utan att det framgår om det rör sig om en rättelse eller ändring av betyg eller när justeringen gjordes. Enligt Skolverkets föreskrifter gällande betygs katalog ska det framgå av betygs katalogen om en justering av betyg är en rättelse eller ändring. Det framgår vidare att en rättelse eller ändring ska dateras och signeras. Att ett nytt betyg beslutats utan att det framgår av betygs katalogen om det handlar om rättelse eller ändring samt när justeringen gjordes är därmed en brist.

Det framkommer vidare att elevers personnummer och fullständiga namn saknas på betygs katalogerna. Likaså saknas uppgift om skolenhet och lägeskommun i betygs katalogerna. Av Skolverkets föreskrifter om betygs katalog framgår att dessa identifieringsuppgifter ska återfinnas i betygs katalogen. Att dessa uppgifter saknas är därmed också en brist.

Tillgång till elevhälsa

Omständigheter som ligger till grund för bedömningen

Av intervjuer med elevhälsan och rektorn samt informationsinhämtning framkommer att elevhälsan består av kurator, skolsköterska, rektorn samt att skolan har avtal med psykolog och skolläkare. Vidare består elevhälsan av en lärare som arbetar i elevhälsan på 25 procent av en heltidstjänst. Enligt lärarförteckning saknar läraren i fråga speciallärare/ specialpedagogisk examen. Två lärare uppger att skolan i vart fall inte haft tillgång till någon specialpedagog på tre år. Rektorn uppger att det aldrig har funnits någon specialpedagog på skolan.

Rättslig reglering

För eleverna i gymnasieskolan ska finnas elevhälsa. För medicinska, psykologiska, psykosociala och specialpedagogiska insatser ska det finnas tillgång till skolläkare, skolsköterska, psykolog, kurator och specialpedagog eller speciallärare (2 kap. 25 § skollagen).

I förarbetena till skollagen framgår att ett skäl till att bestämmelsen räknar upp berörda personalkategorier är att elevhälsan förutsätter tillgång till en kompetens som är tillräcklig för att eleverna ska få det stöd de behöver. Vidare anges att i regleringen av kompetens ligger också ett krav på att den personal som avses ska ha adekvat utbildning och att bestämmelsen kräver att det finns tillgång till adekvat utbildad personal som kan tillgodose elevernas behov av specialpedagogiska insatser (prop. 2009/10:165, s. 277 och 657).

Den 1 januari 2023 trädde en lagändring i kraft som förtydligar att det för elevhälsans specialpedagogiska insatser ska finnas tillgång till specialpedagog eller speciallärare (se lag om ändring i skollagen SFS 2022:1315). Enligt bestämmelsens tidigare lydelse skulle det finnas tillgång till "personal med sådan kompetens att elevernas behov av specialpedagogiska insatser kan tillgodoses". Av förarbetena framgår att bestämmelsen inte innebär ett absolut krav på att den som anställs som speciallärare eller specialpedagog ska ha en sådan examen. I fråga om utbildningsbakgrund framhålls att en huvudman fortsatt är skyldig att tillhandahålla sådan kompetens att elevernas behov av specialpedagogiska insatser kan tillgodoses (jfr prop. 2021/22:162 s. 109 -110).

Skolinspektionens bedömning

Skolinspektionen bedömer att det är en brist att det saknas tillgång till elevhälsans samtliga kompetenser. Av utredningen framgår att det i skolans elevhälsa finns tillgång till skolläkare, skolsköterska, kurator och psykolog samt att Nacka enskilda gymnasium har en anställd lärare inom elevhälsan med det pedagogiska ansvaret. Läraren saknar speciallärar-/specialpedagogisk examen.

Av förarbetena framgår att det inte uppställs ett absolut krav på en sådan examen, men bestämmelsen kräver att det finns tillgång till adekvat utbildad personal som kan tillgodose elevernas behov av specialpedagogiska insatser. Det har inte framkommit att läraren har utbildning inom specialpedagogik, och inte heller någon annan kunskap om eller erfarenhet av specialpedagogik. Enligt Skolinspektionen är inte en examen som lärare tillräckligt för att uppfylla kraven i bestämmelsen. Att skolan saknar tillgång till specialpedagog eller speciallärare är därmed en brist.

Rektors särskilda befattningsutbildning

Omständigheter som ligger till grund för bedömningen

Av intervju med rektorn framgår att rektorn varit anställd som rektor på skolan de senaste tolv åren, det vill säga sedan år 2014. Av de handlingar som huvudmannen inkommit med framgår att rektorn har påbörjat en särskild befattningsutbildning år 2015, men att han inte avslutat utbildningen. Den senaste kursen som rektorn genomförde var år 2016. Rektorn har läst totalt 17,5 hp av utbildningens totala 60 hp. Huvudmannen har inkommit med uppgift om att rektorn varit i kontakt med en samordnare för rektorsutbildningen i fråga om att kunna tillgodoräkna sig redan lästa kurser i utbildningen. Av inlämnat mejl framgår att Skolverket ska återkomma om detta.

Rättslig reglering

Varje huvudman ska se till att rektorerna går en särskild befattningsutbildning eller en utbildning som kan jämföras med denna. Utbildningen ska påbörjas snarast möjligt efter det att rektorn har tillträtt sin anställning och vara genomförd inom fyra år efter tillträdesdagen. Skyldigheten för en huvudman enligt första stycket gäller inte i fråga om rektorer som tidigare gått befattningsutbildningen eller en äldre statlig rektorsutbildning, genom annan utbildning eller yrkeserfarenhet har förvärvat kunskaper som av en högskola som anordnar befattningsutbildning har jämförts med sådan utbildning, eller den 15 mars 2010 var verksamma som rektorer (2 kap. 12 § skollagen).

Skolinspektionens bedömning

Skolinspektionen bedömer att Nacka enskilda gymnasium AB inte har säkerställt att rektorn på Nacka enskilda gymnasium har gått den särskilda befattningsutbildningen inom fyra år efter tillträdesdagen. Det har inte heller framkommit att rektorn har en utbildning som kan jämföras med denna. Skolinspektionen konstaterar att rektorn började som rektor på skolan år 2014 och påbörjade visserligen den särskilda befattningsutbildningen 2015. Den senast lästa kursen var dock under 2016. Skolinspektionen konstaterar att rektorn inte har fullföljt utbildningen. Det undantag som gäller för rektorer som var anställda som rektorer den 15 mars 2010, gäller inte heller. Uppgiften från huvudmannen att rektorn återigen ska påbörja utbildningen förändrar inte Skolinspektionens bedömning.

Av skollagen framgår att huvudmannen är skyldig att se till att rektorn går en särskild befattningsutbildning eller en utbildning som kan jämföras med denna. Att rektorn på Nacka enskilda gymnasium inte gått en särskild

befattningsutbildning eller en utbildning som kan jämföras med denna är en brist.

Val av ingripande

Skolinspektionen får förelägga en huvudman som står under dess tillsyn att fullgöra sina skyldigheter, om verksamheten inte uppfyller de krav som följer av de föreskrifter som gäller för verksamheten (26 kap. 10 § skollagen).

Nacka enskilda gymnasium AB:s verksamhet vid Nacka enskilda gymnasium uppfyller inte författningarnas krav vad gäller undervisning, plan mot kränkande behandling, betygskatalog, tillgång till elevhälsa och rektors särskilda befattningsutbildning. Det finns därför skäl att förelägga Nacka enskilda gymnasium AB att fullgöra sina skyldigheter och vidta åtgärder för att avhjälpa bristerna.

Områden utan konstaterade brister

Omständigheter som ligger till grund för bedömningen

Undervisningstid

I beslut den 25 mars 2025 bedömde Skolinspektionen att det fanns brister vad den garanterade undervisningstiden i ämnet moderna språk i tyska och franska då eleverna inte fick den undervisningstid som framgick av huvudmannens timplan respektive beslut gällande fördelning av antal undervisningstimmar för respektive kurs och årskurs.

Av scheman för höstterminen 2025 framgår att samtliga kurser/ämnen i tyska och franska är schemalagda. De olika nivåerna i respektive språk är dock schemalagda samtidigt och med samma lärare. Av intervjuer med elever framgår att de läser tyska och franska och att kursen förlängdes till att omfatta även höstterminen 2025. Av intervju med lärare framgår det att eleverna som läser franska 1 enbart får halva undervisningstiden i franska 1, detta eftersom elever som läser franska 2 läser ihop med elever som läser franska 1 och att de som är helt nya på ett språk inte kan arbeta självständigt med ämnet. Rektorn uppger att han aldrig hört talats om detta, men att det är få elever som läser franska och grupperna därför är små.

Huvudmannen har inkommit med följande synpunkter. Det är fyra elever i gruppen och skolan bedömer att det går utmärkt att dela upp gruppen utan att eleverna får mindre undervisningstid. Eleverna sitter alla i samma klassrum och blir inte lämnade ensamma.

Rättslig reglering

För nationella program i gymnasieskolan beslutar huvudmannen om antalet undervisningstimmar för varje kurs, gymnasiearbetet samt om hur undervisningstiden ska fördelas över läsåren. Huvudmannen ska redovisa hur eleven har fått sin garanterade undervisningstid. (4 kap. 22 § gymnasieförordningen enligt den lydelse som gäller för utbildning som påbörjats före den 1 juli 2025)

För utbildning som påbörjas efter den 30 juni 2025 gäller följande i stället. För nationella program i gymnasieskolan beslutar huvudmannen om antalet undervisningstimmar för varje nivå i ett ämne, varje ämnesområde, gymnasiearbetet samt om hur undervisningstiden ska fördelas över läsåren. (4 kap. 22 § gymnasieförordningen enligt lydelse i SFS 2023:654)

Skolinspektionens bedömning

Av ovan redovisade omständigheter framkommer inte att Nacka enskilda gymnasium AB brutit mot bestämmelserna när det undervisningstid. Ärendet ska därför avslutas i denna del.

Särskilt stöd

Omständigheter som ligger till grund för bedömningen

I beslut den 25 mars 2025 bedömde Skolinspektionen att det fanns brister i arbetet med särskilt stöd då rektorn efter anmälan från lärare inte startade utredning om särskilt stöd, vidare att särskilt stöd gavs utan att elevens behov av särskilt stöd utretts samt att skolan inte utarbetade ett åtgärdsprogram för elever som ges särskilt stöd.

Av huvudmannens redovisning framgår att skolledningen vidtagit åtgärder för att säkerställa att ingen elev ges särskilt stöd utan att åtgärdsprogram har upprättats för eleven. Åtgärdsprogram har upprättats för de elever som tidigare fick särskilt stöd utan åtgärdsprogram. Huvudmannen uppger vidare att det finns sex upprättade åtgärdsprogram på skolan och har inkommit med samtliga av dessa. Huvudmannen uppger även att det under tiden 25 mars 2025 till 1 augusti 2025 inkommit en anmälan om särskilt stöd. Enligt redovisningen har utredning av särskilt stöd för eleven inletts den 12 maj 2025.

Rättslig reglering

Om det inom ramen för undervisningen, resultatet på ett nationellt prov eller uppgifter från lärare, övrig skolpersonal, en elev eller en elevs vårdnadshavare eller på annat sätt framkommer att det kan befaras att en elev inte kommer att uppfylla de betygskriterier som minst ska uppfyllas,

trots att stöd har getts i form av extra anpassningar inom ramen för den ordinarie undervisningen, ska detta anmälas till rektorn. Detsamma gäller om det finns särskilda skäl att anta att sådana anpassningar inte skulle vara tillräckliga. Rektorn ska se till att elevens behov av särskilt stöd skyndsamt utreds. Behovet av särskilt stöd ska även utredas om eleven uppvisar andra svårigheter i sin skolsituation. Samråd ska ske med elevhälsan, om det inte är uppenbart obehövligt. Om en utredning visar att en elev är i behov av särskilt stöd, ska han eller hon ges sådant stöd (3 kap. 7 § skollagen).

Ett åtgärdsprogram ska utarbetas för en elev som ska ges särskilt stöd. Av programmet ska behovet av särskilt stöd och hur det ska tillgodoses framgå. Av programmet ska det också framgå när åtgärder ska följas upp och utvärderas och vem som är ansvarig för uppföljningen respektive utvärderingen. Eleven och elevens vårdnadshavare ska ges möjlighet att delta när ett åtgärdsprogram utarbetas. Åtgärdsprogram beslutas av rektorn. Om en utredning visar att eleven inte behöver särskilt stöd, ska rektorn eller den som rektorn har överlåtit beslutanderätten till i stället besluta att ett åtgärdsprogram inte ska utarbetas (3 kap. 9 § skollagen).

Skolinspektionens bedömning

Av ovan redovisade omständigheter framkommer inte att Nacka enskilda gymnasium AB brutit mot bestämmelserna när det kommer till att starta utredning av särskilt stöd samt att utarbeta åtgärdsprogram för elever som ges särskilt stöd. Ärendet ska därför avslutas i denna del.

Individuella studieplaner och poängplaner

Omständigheter som ligger till grund för bedömningen

I beslut den 25 mars 2025 bedömde Skolinspektionen att det fanns brister gällande individuella studieplaner och poängplaner. I tolv av de granskade individuella studieplanerna fanns det felaktigheter, exempelvis att poäng saknades, kurser var felaktigt placerade som programfördjupande kurs i stället för programgemensam kurs samt att kurser stod under programfördjupning i stället för under inriktningkurser.

Av huvudmannens redovisning framgår att huvudmannen har säkerställt att samtliga elevers individuella studieplaner överensstämmer med de nationella poängplanerna för respektive program. Poängplanerna för ekonomiprogrammet och samhällsvetenskapsprogrammet har granskats och korrigerats i enlighet med Skolverkets programstruktur. Huvudmannen har i samband med sin redovisning inkommit med individuella studieplaner och justerade poängplaner. Av dessa framgår inga avvikelser.

Rättslig reglering

En elevs individuella studieplan ska innehålla följande uppgifter:

- vilken studieväg eleven går på,
- de kurser/ämnen eller nivåer i dessa ämnen eller ämnesområden som eleven har valt eller valt bort,
- övriga kurser/ämnen eller nivåer i dessa ämnen eller ämnesområden som ingår i elevens program,
- om eleven följer ett utökat program och i så fall vilka kurser/vilka nivåer i vilka ämnen som ligger utanför det fullständiga programmet,
- om eleven följer ett reducerat program och i så fall i vilken omfattning samt om möjligt vilka kurser/vilka nivåer i vilka ämnen som har tagits bort,
- om eleven följer ett individuellt anpassat program och i så fall vilka kurser/vilka nivåer i vilka ämnen som har bytts ut, och
- när det är aktuellt, elevens studier i grundskolans ämnen, och
- om eleven får fjärrundervisning och i så fall i vilken utsträckning.
(1 kap. 7 § gymnasieförordningen)

Ett nationellt program inom gymnasieskolan består av gymnasiegemensamma ämnen, karaktärsämnen i form av programgemensamma ämnen, i förekommande fall för inriktningen gemensamma ämnen, och programfördjupning, ämnen inom det individuella valet, och gymnasiearbete. Bestämmelser om utbildningens omfattning finns i bilaga 2 till skollagen och i bilaga 1 till gymnasieförordningen. (16 kap. 20 § skollagen och 4 kap. 1 § gymnasieförordningen)

Rektorn ansvarar för utbildningen organiseras så att den så långt möjligt anpassas efter elevernas önskemål och val av kurser respektive ämnen och att återvändsgränder i studiegången undviks. (Läroplan för gymnasieskolan, 2.6 rektorns ansvar Lgy 11, Läroplan för gymnasieskolan, 2.6 rektorns ansvar, Lgy25 och förordning om ämnesplaner för de gymnasiegemensamma ämnena [SKOLFS 2010:261] samt Skolverkets föreskrifter om ämnesplaner)

Skolinspektionens bedömning

Av ovan redovisade omständigheter framkommer inte att Nacka enskilda gymnasium AB brutit mot bestämmelserna när det kommer till individuella studieplaner och poängplaner. Ärendet ska därför avslutas i denna del.

Information till hemkommunen när en elev slutar på skolan

Omständigheter som ligger till grund för bedömningen

I beslut den 25 mars 2025 bedömde Skolinspektionen att det fanns brister gällande information till hemkommunen när en elev slutar på skolan då Nacka enskilda gymnasium inte informerade hemkommunen när en elev slutade på skolan.

Av huvudmannens redovisning framgår att det är fem elever som har avslutat sina studier vid skolan under perioden den 25 mars 2025 till den 1 augusti 2025. Av komplettering från huvudmannen framgår det vidare att när en elev avslutar sina studier vid skolan skrivs eleven omgående ut ur skolans ungdoms- och elevdatabas vilket genererar ett direktmeddelande till hemkommunen om att eleven har avslutat sina studier på skolan. Detta förfarande har gjorts för samtliga fem elever som uppgetts ha skrivits ut under ovan nämnda tidsperiod.

Rättslig reglering

När en elev börjar eller slutar vid en gymnasieskola med en annan huvudman än hemkommunen, ska huvudmannen snarast meddela detta till hemkommunen. Detsamma gäller om en elev som inte fyllt 20 år utan giltigt skäl är frånvarande i betydande utsträckning (15 kap. 15 § skollagen).

Skolinspektionens bedömning

Av ovan redovisade omständigheter framkommer inte att Nacka enskilda gymnasium AB har brutit mot bestämmelserna när det gäller information till hemkommunen när en elev slutar på skolan. Ärendet ska därför avslutas i denna del.

Skolarbetets fördelning över skolveckan

Omständigheter som ligger till grund för bedömningen

I beslut den 25 mars 2025 bedömde Skolinspektionen att det fanns brister gällande skolarbetets fördelning över skolveckan då eleverna i år tre inte hade några obligatoriska lektioner schemalagda på fredagar.

Vid granskning av klasscheman för höstterminen 2025 framgår att eleverna i år 1 och 2 har idrott och hälsa specialisering 1 respektive tävlingsidrott 1 medan år 3 har gymnasiearbete schemalagt på fredagsförmiddagarna.

Samtliga årskurser har också "studier extra" schemalagt på fredagseftermiddagarna. Av intervjuer med elever, lärare, representanter för elevhälsan och rektorn framkommer att "studier extra" är en slags frivillig extra studietid som inte är obligatorisk för eleverna att delta på om de inte blivit kallade av en lärare. Det framkommer dock i intervjuer med

elever, lärare och rektorn att "studier extra" är välbesökt även av elever som inte blivit kallade av lärare.

Rättslig reglering

Utbildningen på nationella program ska bedrivas som heltidsstudier (16 kap. 17 § skollagen).

Elevernas skolarbete ska förläggas måndag-fredag och vara så jämnt fördelat över dessa dagar som möjligt. Skolarbetet ska även förläggas så att eleverna så långt som möjligt får sammanhållna skoldagar. Skoldagarna ska vara så jämnt fördelade över läsåret som möjligt (3 kap. 3 § gymnasieförordningen)

Skolinspektionens bedömning

Av ovan redovisade omständigheter framkommer inte att Nacka enskilda gymnasium AB brutit mot bestämmelserna när det gäller skolarbetets fördelning över skolveckan. Ärendet ska därför avslutas i denna del.

X Tonny Johansson

Beslutsfattare
Signerat av: Tonny Johansson

X Fanny Lingqvist

Föredragande
Signerat av: Fanny Lingqvist